Valgamaa Kutseõppekeskus
Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist
dir kk nr 1-1/36 2020-04-07

Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine					
Õppekava nimetus	Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist					
	Social and Health Care Specialist					
Õppekava kood EHISes	215372					
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	**EKR 3**	**EKR 4 kutsekeskharidus**	**EKR 4**	**EKR 5**	**EKR 4**	**EKR 5**
			X			
Õppekava maht (EKAP):	60.0					
Õppekava koostamise alus:	Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutsehariduss tandard“, Sotsiaalhoolekande Kutsenõukogu 05.09.2019 otsus nr 14 (25-05092019-3.7 /4k).					
Õppekava õpiväljundid:	Õppekava õpiväljundite eesmärgiks on luua teadmised erivajadusega kliendi sotsiaalsete oskuste ja tegevusvõime arendamisest, säilitamisest ja toetamise teooriatest, kasutamise meetoditest abivajajatele kliendirühmadele nii riigi-, era- kui kolmandas sektoris alljärgnevalt: Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine 1. Kliendi toetamine suhtlemisel. 2. Kliendil toetamine käitumisnormide õppimisel. 3. Kliendi emotsionaalse seisundi toetamine. 4. Toetamine konfliktide lahendamisel ja ennast kehtestava käitumise õppimisel. 5. Eneseesinduse oskuse toetamine. Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine 1. Kliendi tegevusvõime ja kõrvalabi vajaduse hindamine ning analüüsimine. 2. Terviseseisundi jälgimine, muutuste märkamine. 3. Tervisekäitumise kujundamine. 4. Kliendi võimestamine. 5. Kliendi juhendamine abivahendite kasutamisel. Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes 1. Toetamine igapäevaelu toimingute planeerimisel. 2. Koos kliendiga igapäevaeluga seotud eelarve koostamine. 3. Toetamine enese eest hoolitsemisel. 4. Juhendamine majapidamise korraldamisel. 5. Juhendamine toitumisel. 6. Kliendi suunamine ja kaasamine vabaajategevustesse. Kliendi toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda 1. Kliendile sobilike õppimis-, töötamis- ja hõivevõimaluste leidmine ja säilitamine.					

	2. Toetamine töö- ja õpiharjumuste kujundamisel. 3. Toetamine õppimisel, töötamisel ja muus hõives vajalike praktiliste oskuste õppimisel. Toetamine asjaajamise korraldamisel 1. Toetamine eluasemega seotud asjaajamisel. 2. Toetamine avalike teenuste kasutamisel. 3. Juhendamine kogukonnas pakutavate teenuste tarbimisel. 4. Toetamine infokommunikatsioonivahendite kasutamisel. Võrgustikutöö 1. Koostöö kliendi võrgustikuga. 2. Koostöö kogukonna ja teiste spetsialistidega.

Õppekava rakendamine
statsionaarne õpe - töökohapõhine õpe

Nõuded õpingute alustamiseks
Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist neljanda taseme esmaõppe alustamise tingimuseks on põhihariduse olemasolu. Vastuvõtutingimused - ja kord määratakse kindlaks Valgamaa Kutseõppekeskuse vastuvõtukomisjoni töökorra ja vastuvõtueeskirjaga.

Nõuded õpingute lõpetamiseks
Õpingud neljanda taseme kutseõppes loetakse lõpetatuks pärast õppekavas kirjeldatud kvalifikatsioonile või osakutsele vastavate õpiväljundite saavutamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseeksamiga, mida võib sooritada ka osade kaupa. Juhul, kui kutseeksami sooritamine ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks samuti erialane lõpueksam. Neljanda taseme kutseõppe lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse koos hinnetelehega.

Õpingute läbimisel omandatav(ad)

kvalifikatsioon (id):	Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4
osakutse(d):	puuduvad

Õppekava struktuur
Õppekava struktuur koosneb:

Põhiõpingute moodulid mahus 51 EKAP
Valikainete moodulid mahus 9 EKAP
Kokku 60 EKAP

Põhiõpingute moodulid:

Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine (5 EKAP)
Õpiväljund 1 Kliendi toetamine suhtlemisel ja käitumisnormide õppimisel
Õpiväljund 2 Kasvamise ja muutumise protsess inimese arengus
Õpiväljund 3 Riskikäitumine ja eneseesindusoskuste märkamine ja sekkumine

Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes (10 EKAP)
Õpiväljund 1 Juhendab ja toetab klienti kogukonda integreerumisel vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele
Õpiväljund 2 Juhendab ja toetab klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud

tegevusplaanile ja turvalisusriske arvestades
Õpiväljund 3 Jälgib kliendi terviseseisundit ja juhendab ning toetab kliendi tervisesekäitumise (sh seksuaalkäitumine) kujunemist vastavalt kliendi seisundile ja tegevusplaanile
Õpiväljund 4 Juhendab klienti abivahendi ja tugiteenuste kasutamisel ja asjaajamisel lähtuvalt kliendist ja õigusaktidest

Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine läbi võrgustikutöö (10 EKAP)
Õpiväljund 1 Hindab klienti kui tervikut kasutades hindamismetoodikat
Õpiväljund 2 Hindab kliendi abivahendi ja tugiteenuste vajadust kehtivale seadusandlusele toetudes
Õpiväljund 3 Planeerib tegevusi igapäevaelu toimingute toetamiseks vastavalt hindamistulemuste analüüsile koostöös kliendi ja tema võrgustikuga
Õpiväljund 4 Tunneb valdkonda reguleerivaid õigusakte ja kutseeetika põhimõtteid
Õpiväljund 5 Koostab kliendi profiili ja tegevuskava koostöös kliendi ja tema võrgustikuga

Kliendi toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda, toetamine asjaajamisel (6 EKAP)
Õpiväljund 1 Toetab ja juhendab klienti õppimisel ja töötamisel arvestades kliendi tegevusvõimet ja keskkonnavõimalusi
Õpiväljund 2 Tunneb õppimise/töötamise toetamiseks vajalikke teenuseid ja toetusi vastavalt seadusandlusele ja võimalustele
Õpiväljund 3 Mõistab kogukonna kaasatuse põhimõtteid ja koostöö osatähtsust

Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas (5 EKAP).
Õpiväljund 1 Mõistab vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas protsessis.
Õpiväljund 2 Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist
Õpiväljund 3 Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas
Õpiväljund 4 Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel
Õpiväljund 5 Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

Praktika (15 EKAP)
Õpiväljund 1 Toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldinimlikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks
Õpiväljund 2 Märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides
Õpiväljund 3 Osaleb meeskonnatöös, juhendab klienti
Õpiväljund 4 Suhtleb kliendi ja võrgustikuga, kasutades sobivaid suhtlemisviise- ja vahendeid
Õpiväljund 5 Selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvalabi vajaduse, analüüsib kliendi tegevus- ja osalusvõime taset, kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks vastavalt oma pädevusele
Õpiväljund 6 Jälgib kliendi terviseseisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta
Õpiväljund 7 Juhendab klienti majapidamistöödel, sh toidu valmistamisel, kodumasinate kasutamisel, eluruumide ning koduümbruse korrashoiuga seotud toimingutel, arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu-keskkonna- ning teisi ohutusnõudeid
Õpiväljund 8 Juhendab, abistab ja motiveerib klienti elamistoimingutes
Õpiväljund 9 Toetab kliendi elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid
Õpiväljund 10 Toetab klienti koostöös teiste spetsialistide ja võrgustikuliikmetega sobivate ja võimetekohaste õppimis-, töötamis- või muude hõivevõimaluste leidmisel
Õpiväljund 11 Loob kliendile sobiva võrgustiku sh teeb võrgustikuga koostööd, vahetades võrgustikuliikmetega asjakohast teavet
Õpiväljund 12 Toetab klienti IKT-vahendite kasutamisel; selgitab kliendile digitaalsete seadmete ja andmetega seotud ohtusid ja võimalusi digivahendite turvaliseks kasutamiseks
Valikõpingute valimine:

Õpilasel on õigus valida allolevate valikmoodulite vahel, kuid kohustus on valida 9 EKAP ulatuses vastavalt õppeasutuste õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.

1.Erivajadused ja seosed rehabilitatsiooniga (5 EKAP)
Õpiväljund 1 Mõistab erivajadusi põhjustavaid haigusi ja traumadest tulenevaid terviseseisundeid.
Õpiväljund 2 Dokumenteerib kliendi funktsioonihäired ja osaluspiirangud RFK klassifikatsioonist lähtuvalt.
Õpiväljund 3 Sotsiaalteenuste sidusus ja rehabilitatsioon

2. Töötamise toetamine ja asjaajamine (4 EKAP)
Õpiväljund 1 Motiveerib ja juhendab klienti sobivale töökohale asumisel tuginedes hindamistulemustele ja seadusandlusele.
Õpiväljund 2 Juhendab ja vajadusel kohandab ise keskkonna sobivaks vastavalt võimalustele.
Õpiväljund 3 Suhtleb võrgustikuga, kasutades sobivaid suhtlemisviise ja –vahendeid.

3. Väärkohtlemine (5 EKAP)
Õpiväljund 1 Väärkohtlemise põhitunnused, märkamine, sekkumine.
Õpiväljund 2 Koostöö erinevate organisatsioonidega.
Õpiväljund 3 Hindamisinstrumentide tundmine ja metoodikate oskuslik kasutamine.

4. Perekonna heaolu ja turvalisuse tagamine (5 EKAP)
Õpiväljund 1 Erivajadusega lapse areng ja perekonna toetamine töötamisel ja asjaajamisel.
Õpiväljund 2 Väärtused, hinnangud ja käitumistavad lapse ja perekonna töös.
Õpiväljund 3 Eneseteenindus- ja regulatsioonioskused igapäevastes tegevustes.
Õpiväljund 4 Lapse ja perekonna tervise edendamine läbi hooldustoimingute ja teiste sobivate tegevuste kaudu koostöös lapsevanema/ hooldajaga

5. Vene keel (4 EKAP)
Õpiväljund 1 Algtasemel suulise väljendus- ja kuulamisoskuse
Õpiväljund 2 Kirjalike tekstide mõistmise ja koostamise oskuse
Õpiväljund 3 Suhtleb lihtsamates igapäevastes situatsioonides.

6. Infokommunikatsiooni vahendite kasutamine (4 EKAP)
Õpiväljund 1 Digitaalõppe põhimõtted, tööks ja õppimiseks vajalikud programmid
Õpiväljund 2 Digitaalsete seadmete ja andmetega seotud ohd ja võimalused

Spetsialiseerumised
Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti spetsialiseerumistel on vajalik keskharidus. Kutse taotlemisel tuleb tõendada üks spetsialiseerumisega seotud kompetentsidest, seega on õpilasel võimalik spetsialiseeruda ühele spetsialiseerumisele allolevast loetelust:

1. Tegevusjuhendaja
Töö intellektihäire ja vaimse tervise probleemidega täiskasvanuga
1.1.Kliendi toetamine.
1.2. Tugigruppide toetamine.
1.3. Seksuaalkäitumise kujundamine.
1.4. Peremaja/majutusüksuse töö- ja elukorralduse koordineerimine.
1.5. Kliendiga seotud dokumentide haldamine.
1.6. Ressursside kasutamise planeerimine.

2. Abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapse tugiisik
Töö abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapsega
2.1. Lapse toetamine.
2.2. Koostöö haridusasutusega.
2.3. Seksuaalkäitumise kujundamine.

3. Toimetulekuraskustes isiku tugiisik
Töö toimetulekuraskustes isikuga
3.1. Toetamine käitumise eripäradega toimetulekul.
3.2. Toetamine asjaajamisel.
3.3. Toetamine taasühiskonnastamisel.

4. Toimetulekuraskustes pere tugiisik
Töö toimetulekuraskustes perega
4.1. Omavahelise suhtluse toetamine.
4.2. Toetamine laste kasvatamisel.
4.3. Toetamine asjaajamisel.

Spetsialiseerumise võimalus puudub:
1. Rahvusvahelise kaitse saaja tugiisik
2. Sõltuvushäirega isiku tugiisik
3. Väärkoheldud isiku tugiisik

Õppekava kontaktisik	Marju Karavin, Tervise valdkonna juhtõpetaja, +372 5048562, marju.karavin@vkok.ee

Märkused:
Lisad:
1. Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad Valgamaa Kutseõppekeskuse kodulehel https://www.vkok.ee/oppekavad/
2. Võrdlus- ja vastavustabel on kättesaadavad Valgamaa Kutseõppekeskuse kodulehel https://www.vkok.ee/oppekavad/